102828 - Hayvanlara Eziyet ve Onları Birbirine Kışkırtma Yasağı

Soru

1. Av köpeklerini bağlı (yakalanmış) bir ceylanın üzerine salmak caiz midir?
2. Av köpeklerini bağlı ceylanın üzerine eğitim maksadıyla salmak caiz midir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Bağlı ceylanın üzerine av köpeği salmak, hayvanı oyuna alet etmek, eziyet ve işkence etmek sayılır. Bu ise haramdır. Buhârî (5513) ve Müslim (1956)'de Hişâm b. Zeyd şöyle anlatır:
"Ben, Enes ile birlikte Hakem b. Eyyûb'un yanına girdim. Orada bazı çocukların bir tavuğu hedef yapıp atış yaptıklarını gördü. Bunun üzerine Enes r.a, dedi ki:
Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem), hayvanların diri diri bağlanarak ok atmak veya benzeri yollarla öldürülmek üzere hapsedilmesini yasakladı."

Nevevî, *Şerhu Sahîh-i Müslim*'de şöyle der:
"Âlimler şöyle açıklamıştır: 'Sabr al-bahâim', hayvanın diri diri bağlanıp atış yapılarak öldürülmesidir. Bu, Rasûlullah s.a.v'in şu sözüne girer:
'Ruh taşıyan herhangi bir canlıyı hedef edinmeyin.'
Bu yasak, haramlık ifade eder. Nitekim İbn Ömer rivayetinde Rasûlullah s.a.v şöyle buyurmuştur:
"Allah, bunu yapan kimseye lânet etsin."
Çünkü bu, hayvana eziyet, canını heder etmek, mal değerini zayi etmek ve eğer kesilecekse boğazlanma hakkını yok saymaktır."

Ayrıca, hayvanları birbirine kışkırtmak da yasaklanmıştır; fakat bu konuda gelen rivayet zayıftır. Tahrîş, hayvanların birbirine saldırmaya teşvik edilmesidir.

el-Mawsûʿa el-Fiqhiyye'de (10/195) şöyle denir:

“Av köpeği gibi av için eğitilmiş hayvanların av üstüne salınması, av maksadıyla olduğu için mübahtır. Ancak hayvanların birbirine kışkırtılması, yani dövüştürülmesi, bütün fukahaya göre haramdır. Çünkü bu, hayvanlara eziyet, malı zayi etme ve bazen de gayrimeşru şekilde telef etmeye sebep olur. Nitekim rivayette:
Rasûlullah s.a.v hayvanların birbirine kışkırtılmasını yasakladı buyrulmuştur.”

Hâdimî de *Bariqa Mahmûdiyya* (4/79)’da şöyle der:
“Hayvanların birbirine kışkırtılması gibi, hükümdarların aslanı kaplana yahut boğa veya deveye saldırtmaları da aynıdır.”

Buna karşılık, av köpeğinin eğitilmesi ve öğretilmesi maksadıyla ceylan üzerine salınmasında sakınca yoktur; çünkü bu, şer’an mübah olan bir işe (avcılığa) vesile kılınmaktadır.

Allah en doğrusunu bilendir.